

VÁC VÁROS LEVÉLTÁRA PÁLYÁZATI
BESZÁMOLÓJA

A KÖNYVTÁRAK ÉS LEVÉLTÁRAK KOLLÉGIUMA
2023. ÉVI NYÍLT PÁLYÁZATI FELHÍVÁSÁRA

2. EGYÉB DOKUMENTUMOK RESTAURÁLÁSA, ÁLLOMÁNYVÉDELMI MUNKÁINAK TÁMOGATÁSA
ALTÉMA KÓDSZÁMA: 208111/00129

Pályázatunkat Vác Város Levéltára alábbi, Püspökvác Mezőváros Tanácsának irataiban található levéltári irat restaurálására adtuk be:

VVL V. 1-f Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Conscriptio fundualis Episcopalis Civitatis Vac című, vagyis Püspökvác város [és Kisvác jobbágyközség] telkeinek összeírása) 1. kötete.

A telekösszeírás 1775–1806 között keletkezett. A 726 oldalas kötet számos lapja a restaurátori szakvélemény alapján kopás, száradás, szennyeződés nyomai mellett penész- és rovarszennyezettség nyomait mutatta, lapjai, külső borítója és kötése is restaurálásra szorult.

Az NKA Levéltári Szakmai Kollégiuma által biztosított pályázati összegből a forrásértékkel bíró, ám igen rossz állapotban lévő, fertőzött anyag megtisztítását, fertőtlenítését és restaurálását az Ars Alba Restaurátor Bt. végezte el, mely céggel évek óta szakmai kapcsolatban állunk. Az árajánlatban megadott díjak megegyeznek az alábbi kimutatásban szereplő, a restaurátor által kiállított számlák alapján elszámolt költségekkel.

Költségvetési beszámoló:

Megnevezés	Költség/Ft
V. 1-f, Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Conscriptio Fundualis Episcopalis Civitatis Vac – Püspökvác város telkeinek összeírása, 1775–1806, 726 oldal, a kötés mérete 25x38x8 cm, 70 óra munkaidőben meghatározva	490.000. + 132.300. Ft ÁFA
Az igényelt támogatási összeg összesen:	622.300.-Ft

A restaurátor a munkát az ütemezésnek megfelelően végezte el, és adta vissza levéltárunknak a restaurált iratanyagot.

Megítélésem szerint a restaurátor a kívánalmaknak megfelelően végezte el a restaurálást. A restaurált kötetet védőtokban helyezte el, és így került vissza a megfelelő raktári helyre. A restaurálásról készített szakmai beszámolót mellékelten megküldöm.

A pályázati támogatás megítéléséről szóló hírt feltettük honlapunkra, és ennek képernyőképe (Print Screen) kinyomtatott változatát mellékelem.

Köszönöm szíves támogatásukat.

Vác, 2024. szeptember 10.

Tisztelettel:

Dr. Horváth Ferenc
igazgató

V. 1-f jelzetű dokumentum restaurálási dokumentációja

Vác Város Levéltára felkérésére a következő munkát végeztük.

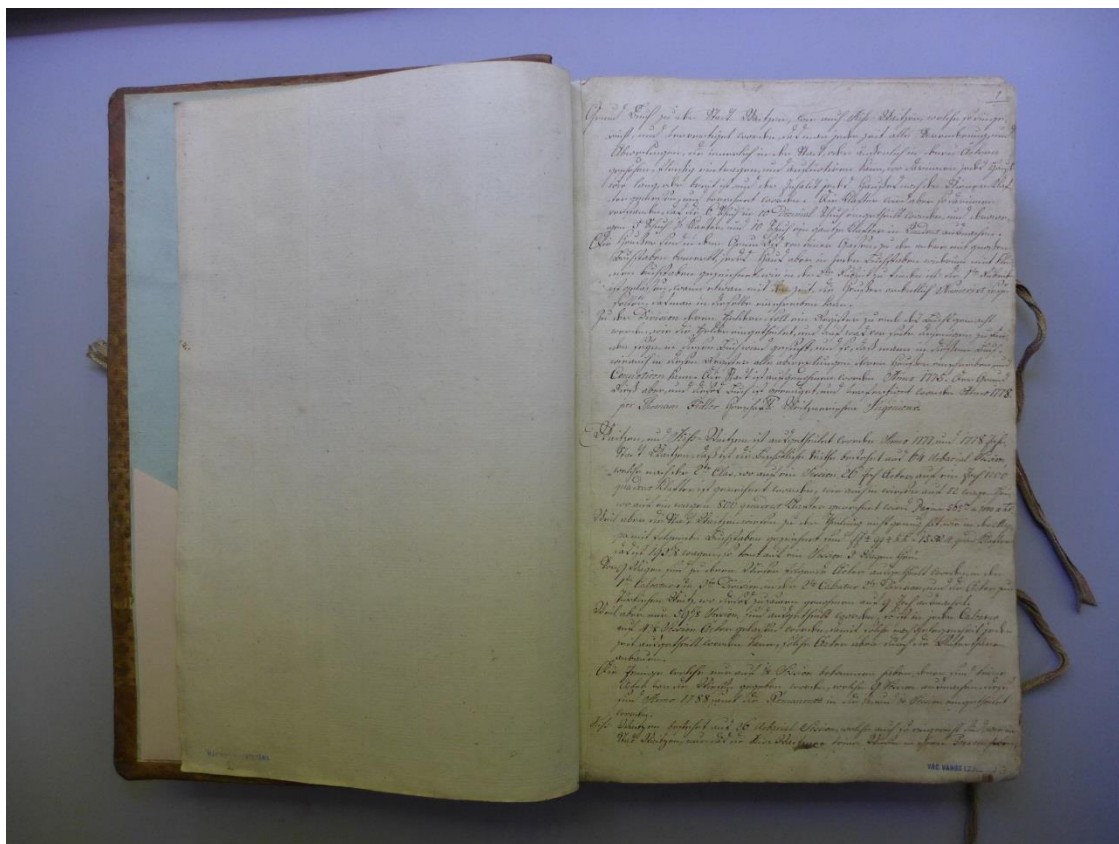
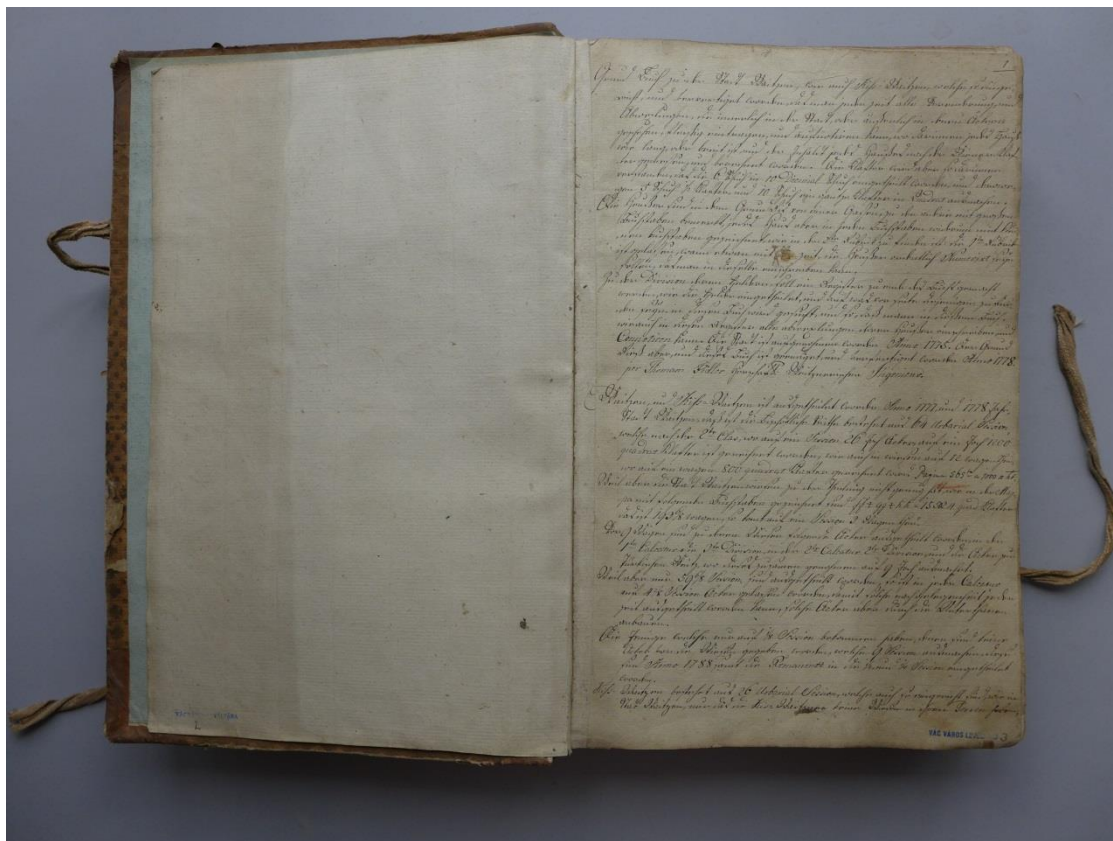
A restaurált dokumentum:

V. 1-f, Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Conscriptio Fundualis Episcopalis Civitatis Vac – Püspökvác Város telkeinek összeírása, 1775-1806, 726 oldal, kötés mérete 25x38x8 cm

A kötés részletei restaurálás előtt és után

Ars Alba Restaurátor Bt.
2000 Szentendre Alkotmány u. 14.
adószám 24505877-2-13

Az első lap restaurálás előtt és után

A könyvtest gerince barna merített papírral megkasírozva

A dokumentum restaurálás előtti állapota: Félbőr kötés papír táblákon, bőr sarkakkal. A bőr vaknyomásos léniázással díszített. A borítópapír ecsettel mázolt, majd dúcra nyomott területű mintájú. A nyomás feltehetően bronzporral készült. Előtábláján vasgallusz tintával írt címadat közvetlenül a borítópapíron. Arcnál két pár kötőszalag.

A **bőr** kiszáradt, kopott, nyílásban szakadt, az alsó sapka elveszett. Nyílásban a bőrön rovar röpnyílások. A **borítópapír** nagyon kopott, fakult, hiányos, de a minta struktúrája még kivehető. A bőrsarkak lekoptak, a **táblák** itt deformálódtak. A táblaszéleken a borítópapír lekopott, a táblák rétegesen mállanak. Eredeti kötőszalagjai szennyezett, meggyengülten, de megvannak.

Előzékükkrei kék merített papírok. Metszése pirosra festve. Az öt **zsinegbordára** történt **fűzés** sok helyen **elszakadt**, az ívek meglazultak, lapozáskor kimozdulnak. A könyvtest deformálódott, gerince nem egyenes, az arcmetszés előre boltosul. Az első/utolsó lapok erősen szennyezettek, szakadtak. Nyílásban néhol korábbi penészfertőzés foltjai látszanak. Fejnél és arcnál számottevő poros szennyeződés, nyílásban porzóból származó jelentős üledék. Néhol lapszéli szakadások, kisebb hiányok. Két kisebb becsúztatott kéziratos cédula.

Elvégzett beavatkozások:

- Restaurálás előtti és utáni dokumentáció készítése.
- Fertőtlenítés formalin párologtatásával (Pre-Con Kft.)
- Száraz tisztítás HEPA szűrős porszívóval, mikroszálalás kendővel, latex szivacsradírral, rádiókkal.
- A lapszéli hasadások ragasztása, a hiányok kiegészítése japánpapírral és metilcellulóz ragasztóval (Glutofix600).
- A szakadt fűzőszál kiegészítése/rögzítése a könyvtest belsejében több helyen.

- A gerincbőr kondicionálása likkerrel (deszt. víz, zsíralkohol-diglikol-éter-szulfát = Genapol, lanolin, pataolaj, solutio conservans = Nipagin 96% etanolban).
- A hátsó bőrnyílás átvágása.
- A könyvtest gerincének puhítása Laponite RD-vel, barrier papíron (sütőpapír) át történő nedvesítéssel.
- A gerinc formázása több lépésben, gerinckasírozás vastag barna merített papírral (Gangolf Ulbricht, Berlin), a ragasztó bőrenyv (Pannoncolor) és rizskeményítő(Nagart).
- A táblaélek, sarkak kiegészítése barna merített papírral (mint fent).
- A gerincbőr hiányainak kiegészítése növényi cserzésű borjúbőrrel (Hewit and Sons, UK).
- A borítópapír utánszínezése akvarellal (Derwent), a felület rögzítése etanolban oldott Klucel G-vel (hidroxipropilcellulóz).
- A kötőszalagok mosása helyileg, vasalás, Klucellal történő kondicionálás.
- Az első tábla belső oldalán papírtasak készítése a külön cédulák számára.

Szentendre, 2024. június 17.

Fehrentheil Henriette papír és könyvrestaurátor

ARS ALBA Bt.
2000 SZENTENDRE
ALKOTMÁNY U. 14.
T: 26/315-456